

دستور ترامپ برای ازسرگیری آزمایش هسته‌ای، نگرانی روسیه و چین را برانگیخت؛

شکل‌گیری نسخه‌ای نو از رقابت بازدارندگی

رامین پرتو

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده‌شامگاه پنجشنبه‌طی پیام کوتاهی در شبکه‌اجتماعی تروث سوشال اعلام کرد که به پنتاگون دستور داده است آزمایش سلاح‌های هسته‌ای را در شرایط برابر با روسیه و چین آغاز کند. این اعلام ناگهانی، که پس از تحرکات هسته‌ای اخیر روسیه‌ مطرح شد، معنای گسترده‌ای در عرصه امنیت بین‌المللی دارد و حالا نگران‌های زیادی را خلق کرده‌است، طبق گزارش‌های منتشر شده از سوی رسانه‌هاواندیشکده‌ها،هنوز کاملاً روشن نیست که منظور ترامپ از «آزمایش سلاح‌های هسته‌ای» چیست و آیا منظور کلاهک‌های انفجاری هسته‌ای است یا موشک‌هاو سامانه‌های حمل‌کننده؟از سوی دیگر، کارشناسان هشدار می‌دهند که این اقدام می‌تواند پیمان‌های کنترل تسلیحات را تضعیف کندو حلقه رقابت هسته‌ای میان «سه قدرت بزرگ» را فعال سازد.

انگیزه‌واشنگتن چیست؟

در بررسی فرمان ترامپ به پنتاگون، چند نکته‌کلیدی برجسته‌است.اول آنکه، آخرین آزمایش هسته‌ای آمریکا در سالل ۱۹۹۲ میلادیانجام شد و پس از آن آمریکا به‌همراه روسیه و چین پیمان غیررسمی آزمایش زیرزمینی را راعیت کرده‌اند.ترامپ در پیام خودنوشته‌است که «به دلیل برنامه‌های آزمایشی کشور‌های دیگر،به‌وزارت جنگ دستور دادم آزمایش سلاح‌های هسته‌ای ما را بر اساس شرایط برابر آغاز کند.این فرآیند بلافاصله آغاز خواهد شد»وسپس اعلام کرد که «آمریکا بیش از هر کشور دیگری سلاح هسته‌ای دارد، روسیه دوم است و چین سوم، اما ظرف پنج سال حتی برآ خواهد شد!». با این حال، تحلیلگران فنی و علوم استراتژیک چنداشکال جدی را در این خصوص یادآور می‌شوند. نخست آنکه، آماده‌سازی سرای آزمایش انفجاری هسته‌ای زیرزمینی نیازمند زمان، زیرساخت، بودجه و تصویب کنگره است

خبر

تکیه نیروهای «جولانی» را در دانشکده‌های نظامی آموزش می دهد

زکی اکتور،ک سخنگوی وزارت دفاع ترکیه اعلام کرد که آموزش دانشجویان سوری در چارچوب همکاری مستحکم و مستمر و با هدف «تقویت توانمندی‌های دفاعی وامینیتی سوریه» خواهد بود. اکتور ک اظهار داشت این آموزش طبق یادداشت تفاهم مشترک برای «آموزش و مشاوره نظامی» است که میان دو طرف در ۱۳ اوت منعقد شده‌است.این گروه از دانشجویان سوری شامل ۱۰ نفر از اعضای نیروی زمینی، ۱۸ نفر از اعضای نیروی دریایی و ۲۱ تن از اعضای نیروی هوایی است. توافقماده همکاری دفاعی منعقد شده در ۱۳ اوت شامل تبادل منظم

نیکلاس مادیورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا اعلام کرد که یک روند قانونی برای سلب تابعیت کسانی که تبلیغات دعوت به حمله آمریکا به این کشور را ترویج یا تشویق می کنند، آغاز خواهد شد. طبق گزارش رسانه‌های محلی، مادیورو چهره‌های مخالف را به تشویق آمریکا برای حمله به ونزوئلا متهم کرد و هشدار داد که اقدام برای لغو تابعیت

بر اساس ماده ۱۳۰ قانون اساسی

ونزوئلا صورت می گیرد، به گزارش خبرگزاری آنا تولی، با این حال، ماده ۳۵ قانون اساسی تصریح می کند که چنین تصمیمی فقط می تواند توسط دیوان عالی کشور گرفته شود

و شهروندان ونزوئلایی که از طریق

تولد در این کشور متولد شده‌اند

را نمی توان از حق شهروندی خود

محروم کرد. مادیورو در جریان بازدید

از ایالت‌های سوکره و دلتا ماکورو،

از دولت ترینیداد و توباگو به دلیل

تسلیم شدن در برابر آمریکا اعلام

کرد واشنگتن به ایجاد اختلاف، فتنه،

نفرت و بیگانه‌هراسی در منطقه دست

می زند، وی افزود: «هدف واشنگتن

این است که کشور‌های همسایه را

علیه یکدیگر تحریک کند تا جنگ

را دامن بزند». رئیس‌جمهور ونزوئلا

همچنین ادعا کرد که یک عملیات

پرچم دروغین که توسط سازمان

اطلاعات مرکزی (سیا) سازماندهی

شده بود، خنثی شده است. به گفته

مادیورو، آژانس سیا قصد داشت به

کشتی‌های جنگی آمریکایی مستقر

در ترینیداد و توباگو حمله کند و

ونزوئلا را برای این حمله مجبور جلوه

دهد. این در حالیست که روسیه

همچنان بر حمایت از ونزوئلا در برابر

تهدیدات ایالات متحده تاکید دارد.

نسخه ایرانی

toseeirani.ir

از موضع دفاعی و هشدارآمیز بوده و آن‌ها خواستار شفافیت، گفت‌وگو و ادامه شرایط موجود (بدون انفجار جدید) هستند.

پیامدها و چشم‌انداز رقابت هسته‌ای جهانی

دستور ترامپ نه تنها لحظه‌ای راهبردی در سیاست هسته‌ای آمریکا تلقی می‌شود، بلکه می‌تواند پیامدهایی گسترده برای صحنه بین‌المللی داشته باشد.

ابتدا باید توجه کرد که این اقدام ممکن است هنجارهای دیرپای منع آزمایش هسته‌ای را تضعیف کند. اگر آمریکا وارد آزمایش انفجاری شود، سایر کشورها (از جمله چین، روسیه، و حتی کشورهای کوچک‌تر هسته‌ای) ممکن است احساس کنند باید از واشگتن عقب‌نمانند و این رشد بالقوه، می‌تواند موشکافانه‌تر شدن چرخه تسلیحاتی را رقم بزند. ثانیاً، این ریسک وجود دارد که معاهدات کنترل تسلیحاتی مانند پیمان NewSTART (استارت جدید) بین آمریکا و روسیه که تا فوریه ۲۰۲۶ منقضی می‌شود، روی میز قرار بگیرند و تمدید یا جایگزینی آن دشوار شود.

سومین پیامد این است که از منظر قدرت‌مداران منطقه‌ای و متحدان آمریکا، تحرک مجدد آزمایش هسته‌ای می‌تواند نوعی سیگنال بازدارندگی جدید تلقی شود ولی هم‌زمان ممکن است باعث تشدید گروه‌بندی‌های رقیب و کاهش فضای دیپلماتی شود. از سوی دیگر، از دیدگاه منع آزمایش هسته‌ای پایبند باشد، تاکید کرد که ثبات راهبردی منطقه نیازمند خویشتن‌داری و گفت‌وگوست. در تحلیلی دقیق‌تر، کارشناسان می‌گویند دلیل نگرانی مسکو و چین این است که اگر آمریکا آزمایش کامل انفجاری را آغاز کند، آن‌ها ممکن است در واکنش به این موضوع وارد آزمون‌های مشابه شوند که این امر می‌تواند به طور گسترده‌ای مقررات و هنجارهای منع آزمایش هسته‌ای را تضعیف کند.

علاوه بر رویکردهای رسمی، می‌توان گفت نگاه روسیه و چین آن است که «اگر آمریکا به عنوان پیشرو آزمایش‌ها از سر بگیرد، مانع از آزمایش‌ها را از سر بگیرد، ما نیز خواهیم داشت» و این روند برای واشنگتن دستاورد چندانی ندارد»

و حتی باید متوجه بود که چین بیشترین بهره را از بازگشت آزمایش‌های هسته‌ای نسبت به آمریکا خواهد برد. در نتیجه می‌توان گفت که دیدگاه دو طرف عمدتاً

خبر

گفت‌وگوهای صلح پاکستان و طالبان در دوحه از سر گرفته می شود

وزارت امور خارجه قطر دیروز (جمعه) اعلام کرد که نشست‌های استانبول باهدف تحکیم آتش‌بس مورد توافق افغانستان و پاکستان در دوحه برگزار می‌شود. وزارت امور خارجه قطر تاکید کرد: همه طرف‌ها توافق کردند که آتش‌بس بین افغانستان و پاکستان را حفظ کنند. به گزارش الجزیره، وزارت امور خارجه قطر در این بیانیه افزود: طرف‌ها توافق کردند که یک مکانیسم نظارتی برای تضمین حفظ صلح بین افغانستان و پاکستان ایجاد کنند و علیه هر طرفی که آتش‌بس را نقض کند، تحریم‌هایی اعمال کنند. وزارت امور خارجه قطر همچنین اعلام کرد که از ۲۵

در سایر برنامه‌های تسلیحاتی را باید در دستور کار قرار دهد.

اما شاید مهم‌ترین پیامد، ایجاد نوعی «مسابقه هسته‌ای نوین» میان واشنگتن، مسکو و پکن باشد، که حتی اگر آزمایش انفجاری کامل رخ ندهد، خود رقابت در سامانه‌های جدید (موشک‌های مافوق صوت، کروز هسته‌ای، اژدرهای هسته‌ای) را تشدید خواهد کرد. در واقع، مسیر دگرگون شده امنیت جهانی، از رقابت استراتژیک کلاهیکی صرف، به سمت سامانه‌های حمله آشکار و پنهان خواهد رفت.

در نتیجه، روند احتمالی چنین خواهد بود که در وهله اول واشنگتن دست به تقویت زیرساخت‌های هسته‌ای با هدف نشان دادن قدرت می‌زند و در وهله دوم، روسیه و چین در واکنش، تحرکات خود را علنی یا نیمه‌علنی تقویت خواهند کرد. سومین اتفاق این است که پیمان‌های کنترل تسلیحات دچار سستی می‌شوند و کشورهای دیگر نیز احساس می‌کنند که در لبه این مسابقه خطرناک نشسته‌اند و در نهایت فضای جهانی ناامن‌تر و اشتباه محاسباتی، به‌ویژه در حوزه هسته‌ای، محتمل‌تر می‌شود. بنابراین، می‌توان گفت تصمیم ترامپ نقطه عطفی در وضعیت فعلی تسلیحات هسته‌ای است؛ چه اینکه عملی شود فقط به‌عنوان یک پیام هشدار اجرا شود!

در نهایت می‌توان گفت که دستور رئیس‌جمهور آمریکا برای آغاز «آزمایش وضعیت فعلی تسلیحات هسته‌ای است؛ روسیه و چین، اقدامی با ابعاد گسترده است، از یک سو، واشنگتن تلاش می‌کند قدرت خود را بازنمایی کند و از سوی دیگر، این فرمان مسائلی فنی، حقوقی و سیاسی را پیش‌روی خود دارد که نباید ساده‌انگاشته شوند. واکنش روسیه و چین، ترکیبی از هشدار، تردید و تاکید بر گفت‌وگو بود و در سطح جهانی، این تحرک می‌تواند به‌بازتعریف نظم هسته‌ای و شکل‌گیری رانحدهای نو از رقابت بازدارندگی منجر شود.

اما سوال بزرگ این است که آیا آمریکا باعقاب به آزمایش انفجاری هسته‌ای بازخواهدگشت یا صرفاً مقصودش آزمایش سامانه‌های حمل‌کننده است؟ پاسخ به این سوال تا ماه‌ها و شاید سال‌ها مسیر سیاست هسته‌ای جهان را تعیین خواهد کرد اما باید دید رویارویی تازه کجا و در چه عمقی ادامه خواهد داشت.

جهان نما

هم‌زمان با تایید قتل عام در الفاشر: شورای امنیت سازمان ملل درباره گسترش جنگ سودان هشدار داد

اعضای شورای امنیت سازمان ملل روز پنجشنبه به وقت محلی در بیانیه‌ای، نگرانی شدید خود را از تشدید خشونت در داخل و اطراف الفاشر، دارفور شمالی، ابراز و حمله نیروهای پشتیبانی سریع (RSF) به الفاشر و تثیر مخرب آن بر جمعیت غیرنظامی را محکوم کردند.

به گزارش یورونیوز، اعضای شورای امنیت، قطعنامه ۲۷۳۶ (۲۰۲۴) را که خواستار لغو محاصره الفاشر توسط نیروهای پشتیبانی سریع و خواستار توقف فوری جنگ توسط این نیرو علیه غیرنظامیان از جمله اعدام‌های قحطی و شرایط ناامنی شدید غذایی در معرض خطر گسترش بیشتر قرار دارد، یادآوری کردند و قویا این نیرو خواستند که مفاد این قطعنامه را اجرا کنند.

اعضای شورای امنیت همچنین جنایات گزارش شده توسط این نیرو علیه غیرنظامیان از جمله اعدام‌های خودسرانه و بازداشت‌های خودسرانه را محکوم کردند و نگرانی شدید خود را از افزایش خطر جنایات گسترده از جمله جنایات با انگیزه قومی، ابراز کردند.

اعضای شورای امنیت سازمان ملل، خواستار پاسخگویی همه عاملان نقض حقوق بشر شدند و از همه طرف‌های درگیر در جنگ خواستند که از غیرنظامیان محافظت کنند و به تعهدات خود تحت قوانین بین‌المللی از جمله قوانین بین‌المللی بشردوستانه و قطعنامه ۲۷۳۶ (۲۰۲۴) پایبند باشند و همچنین به تعهدات خود تحت اعلامیه جدید با انگیزه قومی، ابراز کردند.

اعضای شورای امنیت سازمان ملل همچنین از همه طرف‌های درگیر در جنگ خواستند که به کارکنان بشردوستانه، اماکن و دارایی‌های آنها مطابق با تعهدات خود تحت قوانین بین‌المللی احترام بگذارند و از آنها محافظت کنند.

شورای امنیت سازمان ملل از همه طرف‌های درگیر در جنگ سودان خواستند که دسترسی امن و بدون مانع بشردوستانه را به روشی مطابق با قوانین بین‌المللی فراهم و تسهیل کنند. آنها خواستار حفاظت از غیرنظامیان و ایجاد مسیر امن برای کسانی شدند که می‌خواهند از شهر خارج شوند

اعضای شورای امنیت تاکید کردند که اولویت، از سرگیری مذاکرات برای دستیابی به آتش‌بس پایدار و یک فرآیند سیاسی جامع، فراگیر و متعلق به سودان است و از همه کشورهای عضو خواستند که از خالتهای خارجی که به دنبال اامن زدن به درگیری و بی‌ثباتی هستند، خودداری و از تلاش‌ها برای صلح پایدار حمایت کنند، به تعهدات خود تحت قوانین بین‌المللی پایبند باشند و قطعنامه‌های مربوطه شورای امنیت، از جمله قطعنامه ۲۷۹۱ (۲۰۲۵) را اجرا کنند.

اعضای شورای امنیت سازمان ملل همچنین بر تعهد تزلزل‌ناپذیر خود به حاکمیت، استقلال، وحدت و تمامیت ارضی سودان مجدداً تاکید و مخالفت خود را با ایجاد یک طرحی برای تقسیم موازی در مناطق تحت کنترل نیروهای پشتیبانی سریع سودان اعلام کردند. داده‌های سازمان ملل حاکی از آن است که در مدت محاصره ۱۸ ماهه شهر الفاشر بیش از یک میلیون نفر از ساکنان این شهر آواره شدند و در حدود ۲۵۰ هزار نفر در شرایط نا امن برای این شهر گرفتار شدند. شورشیان پشتیبانی سریع و متحدان آنها مرتکب جنایات بسیاری شده‌اند و دولت آمریکا سال گذشته با اعلام اینکه شورشیان «نیروهای پشتیبانی سریع» سودان و شبه نظامیان متحد آنها در منطقه «دارفور» سودان مرتکب نسل‌کشی شده‌اند، تحریم‌هایی را علیه «محقق» سرکرده این شورشیان و چند شرکت اماراتی دلال سلاح اعلام کرد.

درگیری‌های مسلحانه در سودان از ۱۵ آوریل ۲۰۲۳ (۲۶ فروردین ماه ۱۴۰۲) میان ارتش به فرماندهی «عبدالتاح البرهان» و نیروهای پشتیبانی سریع به فرماندهی «محمد حمدان دقلو» ملقب به «حمیدتی» بر سر قدرت و تنش در ارتباط با چگونگی ادغام نیروهای پشتیبانی سریع در ارتش پس از کودتای سال ۲۰۲۱ شروع شد و میانجیگری‌های بین‌المللی برای پایان دادن به آن تاکنون ثمری نداشته است.

سودان از زمان کسب استقلال در سال ۱۹۵۶ تنش و ناآرامی طولانی را سپری کرده و شاهد ۲۰ اقدام برای کودتا و ۲ جنگ داخلی برانگیز یکی در سال‌های ۱۹۵۵ تا ۱۹۷۲ و دیگری در سال‌های ۱۹۸۳ تا ۲۰۰۵ بود که در نهایت منجر به استقلال و جدایی سودان جنوبی در سال ۲۰۱۱ شد.

در این راستا رهبر شبه‌نظامیان پشتیبانی سریع سودان قول داده است که در مورد «تخلفاتی» که نیروهایش در جریان اشغال شهر فاشر مرتکب شده‌اند، تحقیقاتی انجام خواهد شد. ژنرال محمد حمدان دقلو، معروف به حمیدتی، پس از آن وعده تحقیق داد که روز یکشنبه گزارش‌ها و تصاویر زیادی از قتل‌عام غیرنظامیان در جریان اشغال شهر فاشر در منطقه دارفور منتشر شد. انتشار این ویدیوها که ظاهر منبع برخی از آن‌ها پست‌های خود شبه‌نظامیان پشتیبانی سریع در شبکه‌های اجتماعی بوده است، باعث خشم بین‌المللی شد.

رهبر شبه‌نظامیان پشتیبانی سریع از بروز فاجعه برای مردم فاشر ابراز تأسف کرد. او به تخلص نیروهایش اذعان کرد و گفت که کمیته ویژه‌ای که اعضایش اکنون وارد شهر شده‌اند، در مورد آن تحقیق خواهد کرد.

با این حال ناظران می‌گویند که وعده‌های مشابهی در گذشته داده شده که هرگز محقق نشده است، از جمله اتهام ارتکاب قتل عام در سال ۲۰۲۳ در شهر جنبیه دارفور و همیتطور اقدامات بی‌رحمانه‌ای از شبه‌نظامیان پشتیبانی سریع متهم هستند در جریان تسلطشان بر استان جزیره در مرکز سودان مرتکب شده‌اند.

سنای آمریکا (پنج‌شنبه) قطعنامه‌ای

را تصویب کرد که هدف آن خاتمه

دادن به تعرفه‌های جهانی «دونالد

ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا است.

خبرگزاری آنا تولی با انتشار این مطلب

گزارش داد: این قطعنامه با ۵۱ رأی

موافق در مقابل ۴۷ رأی مخالف به

تصویب رسید که هدف آن خاتمه دادن

به وضعیت توافق‌نامه ملی اعلام شده

برای اعمال تعرفه‌ها است. چهار سناتور

جمهوری خواه از جمله «ژنرال پال»،

«لیزا مور کوفسکی»، «سوزان کالینز»

و «میچ مک کانل» به دموکرات‌ها

پیوستند و به این قطعنامه رأی مثبت

دادند. این چهار سناتور اوایل همین

هفته نیز به قطعنامه‌های جداگانه‌ای

برای رد تعرفه‌های ترامپ علیه کانادا و

برزیل رأی داده بودند. ترامپ رغم تصویب

سنای آمریکا (پنج‌شنبه) قطعنامه‌ای

را تصویب کرد که هدف آن خاتمه

دادن به تعرفه‌های جهانی «دونالد

ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا است.

خبرگزاری آنا تولی با انتشار این مطلب

گزارش داد: این قطعنامه با ۵۱ رأی

موافق در مقابل ۴۷ رأی مخالف به

تصویب رسید که هدف آن خاتمه دادن

به وضعیت توافق‌نامه ملی اعلام شده

برای اعمال تعرفه‌ها است. چهار سناتور

جمهوری خواه از جمله «ژنرال پال»،

«لیزا مور کوفسکی»، «سوزان کالینز»

و «میچ مک کانل» به دموکرات‌ها

پیوستند و به این قطعنامه رأی مثبت

دادند. این چهار سناتور اوایل همین

هفته نیز به قطعنامه‌های جداگانه‌ای

برای رد تعرفه‌های ترامپ علیه کانادا و

برزیل رأی داده بودند. ترامپ رغم تصویب